

Колкото старини сж останали запазени въ мѣстнитѣ черкви до срѣдата на миналия вѣкъ сж били прѣдадени на съхранение въ градската библиотека, която била изгорена при отдръпването на турцитѣ отъ града (дек. 1877 г.).

Вече отъ посоченитѣ нѣколко случая за сжществующи въ Сливенъ старобългарски ржкописи се види, че тукъ е имало хора, които сж се подвизавали съ перо и просвѣта, било като мѣнастирски братя било въобще като духовници, каквито бѣха и първитѣ ни учители отъ килийния периодъ. Прѣзъ миналото ни, черквата като по-стара отъ училищата ни, е родоначалница на послѣднитѣ. Тя едвали не поглъща и цѣлото ни духовно минало до началото на миналия вѣкъ.

Радващъ се на свои духовни пастири, Сливенъ съ унищожаването на Търновската патриаршия пада подъ ржководството на чужди нему прелати.

Както се спомена и по-рано, Сливенъ не фигурира въ старобългарския списъкъ на епархиитѣ ни, но вѣроятността да е влизалъ въ редоветѣ на 41 епархии въ Симеоново врѣме, не е изключена (Ср. *Мсб.*, XII, 589). Прѣзъ византийското робство той ще е билъ подъ Анхиалската или Одринска митрополия. Паметници въ тая насока ни липсватъ и трѣбва да прибѣгваме къмъ догадкитѣ, каквато е напримѣръ тая, да го считаме въ числото на „скрититѣ епархии,“ за които се говори въ 2 я хрисовулъ на императора Василий.

Прѣзъ второто българско царство, Сливенъ като духовенъ центъръ вѣроятно е влизалъ въ автономното духовно управление на тукашната „Малка Света Гора“. Влизането му на послѣдъкъ подъ Одринския митрополитъ ще е дѣло сравнително на нови патриаршески разпоредби.

Не знаемъ Неофитъ Хилендарски на какво се основава, но любопитно е да се отбѣлжи, че споредъ него Сливенската епархия до прѣди горния случай била подъ Търновския митрополитъ.

Това видимо противорѣчие ще се разясни съ историята на *Търновската ексархия*, която е била създадена слѣдъ падането ни подъ турцитѣ. До унищожаването ѝ Сливенъ е билъ подъ нея, вѣроятно като съвпадаща по граници съ самитѣ политически прѣдѣли на падналото Царь-Иванъ-Шишманово царство. Както наблюдахме и по-рано, Сливенъ е влизалъ въ царството на Шишмана. ¹⁾ Отъ съпо-

¹⁾ Важно е, че Търновския митрополитъ, по традиция, слѣдъ унищожаването на Търновската патриаршия, се наричалъ *Μητροπολίτης της Τηνουο και Εξάρχος ηλουβουλσαλαραи* Подъ него сж влизали Шипка, Шейново, Казанлъкъ и Ст. Загора съ всичкитѣ имъ села, ужъ спечелени на табла между него и пловдивския митрополитъ.

Споредъ друга версия, въпросътъ се отнасялъ само за Шипка. Сжщото се разправя и за Крива Паланка, която била спорна между